PÉNZÜGYMINISZTÉRIUM

Szigorúan titkos!

Készült 80 *példányban.*

67 *példány.*

ELŐTERJESZTÉS A MINISZTERTANÁCSHOZ

AZ 1955. ÉVI ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

1955. MÁRCIUS HÓ

OBM 57
T. U. K.

Tartalomjegyzék

Oldal.

1. Törvényjavaslat 3

Részletes előterjesztés

2. Az 1954. évi költségvetés végrehajtása. 8
3. Az 1955. évi költségvetési javaslat 12
4. Határozati javaslat 21

Mellékletek

5. 1.sz. Az 1955. évi állami költségvetés mérlege. 26
6. 2.sz. Fejezetenkinti főösszesítés a kiadásokról ágazatos bontásban 27
7. 3.sz. Fejezetenkinti összesítés a vállalati befizetésekről 28
8. 4.sz. Fejezetenkinti összesítés a vállalatok pénzellátásáról 29
9. 5.sz. Ágazatos, alágazatos főösszesítés központi és helyi szervek kiadásairól 30
10. 6.sz. Függőtételek 31
11. 7.sz. Létszámkimutatás 34
12. 8.sz. Tanácsok kiadásai és bevételei megyénként . . . 35

- o O o -

T ö r v é n y j a v a s l a t

a Magyar Népköztársaság 1955.évi költségvetéséről és az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentés jóváhagyásáról.

1.§.

Az Országgyülés a Magyar Népköztársaság 1955. évi költségvetésének

bevételeit 46,565.216.ooo /Negyvenhatmilliárdötszázhatvanöt-milliókettőszáztizenhatezer/ forintban,

kiadásait 45,o61.371.ooo /Negyvenötmilliárdhatvanegymillió-háromszázhetvenegyezer/ forintban,

feleslegét 1,5o3.845.ooo /Egymilliárdötszázhárommillió_ nyolcszáznegyvenötezer/ forintban határozza meg.

2.§.

A költségvetésben előirányzott, valamint az ezt esetleg meghaladó feleslegeket, továbbá a költségvetésben a Minisztertanács tartaléka címén zárolásba vett összeget, a Minisztertanács az év közben felmerülő szükségletek fedezésére és a pénztári készletek gyarapitására használhatja fel.

3.§.

A törvény 1.§-ában meghatározott kiadások 58,2 %-át kitevő 26.276 millió forintot - az 1955. évi népgazdasági terv célkitüzéseinek megfelelően, a törvény mellékletét képező részletezés szerint - a népgazdaság további fejlesztésére, ezen belül a nehézipar erősitésére, a közszükségleti cikkek gyártásának fokozására, a mezőgazdasági termelés, különösen a növénytermelés és állattenyésztés fellendítésére, a közlekedés javitására, teljesitőképességének növelésére, uj lakások, szociális - és kulturális létesitmények épitésére, valamint más- elsősorban tanácsi kezelésben lévő - kommu-

nális létesítmények hálózatának fejlesztésére és gyarapítására kell fordítani.

4.§.

A szociális- és kulturális intézetek és intézmények fenntartására és fejlesztésére, szolgáltatásaik színvonalának emelésére, valamint egyéb szociális- és kulturális feladatokra, a törvény 1.§-ában meghatározott kiadások 23.- %-át 10.322 millió forintot kell fordítani, a következő részletezés szerint:

1./ az oktatási és népmüvelési intézmények, különösen az ovódák és napközi otthonok, az általános- és középiskolák, az ipari tanuló intézetek és technikumok, a főiskolák és egyetemek, továbbá a tanfolyamok, tudományos kutatóintézetek, muzeumok és könyvtárak, kulturházak, kulturotthonok és színházak, sport és testnevelési intézmények fenntartására és fejlesztésére, valamint egyéb kulturális és népmüvelési célok megvalósítására 3.407 millió forintot,

2./ az egészségügyi ellátás és az egészségvédelem további fejlesztésére, különösen a kórházak, klinikák és rendelőintézetek, továbbá szülőotthonok, bölcsődék és egyéb anya- és csecsemővédelmi intézmények, valamint a lakosság megelőző egészségvédelmének feladatait ellátó közegészségügyi- és járványügyi állomások fenntartására és hálózatának bővítésére, egyéb szociális feladatok megvalósítására 2.307 millió forintot,

3./ a szakszervezetek, illetőleg a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ által ellátott egészségügyi és szociális feladatokra; különösen a biztosítottak, valamint az igényjogosult családtagjaik egészségügyi ellátására, a részükre nyujtott üdültetési támogatásra, nyugdíjakra, táppénzre, betegségi-, gyermekágyi- és temetkezési segélyekre, családi pótlékra, továbbá a természetben kiszolgáltatott gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök térítésére 4.618 millió forintot.

5.§.

Honvédelmi célokra, rend- és jogbiztonsági kiadásokra, népünk békés alkotómunkájának biztositására 6.438 millió Ft-ot, a törvény 1. §-ában meghatározott kiadások 14.3 %-át kell forditani.

6.§.

Igazgatási jellegü kiadásokra 2.o15 millió Ft-ot a törvény 1.§-ában meghatározott kiadások 4.5 %-át kell forditani.

7.§.

A törvény 1.§-ában meghatározott bevételek, az alábbi bevételi források között, a következőképen oszlanak meg:

1./ a népgazdaság ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, közlekedési és szolgáltató vállalataitól befolyó forgalmi adó, nyereség és egyéb befizetések 33.378 millió Ft, a bevételek 71.6 %-a,

2./ a szövetkezetek által fizetendő szövetkezeti adó 1.2oo millió Ft, a bevételek 2.6 %-a,

3./ a lakosságtól származó adóbevételek 3.764 millió Ft, a bevételek 8.1 %-a,

4./ különböző forrásokból, különösen a hosszulejáratu hitelek visszafizetéséből, a tanácsok és a költségvetési szervek saját bevételeiből, valamint az Állami Mezőgazdasági Gépüzemtől befolyó 3.944 millió Ft, a bevételek 8.5 %-a,

5./ a szakszervezetekhez, illetőleg a Szakszervezeti Társadalombiztositási Központhoz biztositási járulékként befolyó járulékbevétel 4.279 millió Ft, a bevételek 9.2 %-a.

8.§.

/1/ Az Országgyülés a tanácsok költségvetési kiadásainak fedezeti forrásaként a tanácsok saját bevételeit, az ebből nem fedezhető kiadásokat illetően, az állami hozzájárulást és a különféle szabályozó bevételeket határozza meg.

/2/ A szabályozó bevételek és az állami hozzájárulás százalékos arányát, valamint a szabályozó bevételekből való részesedés százalékos kulcsát, a Minisztertanács állapitja meg.

9.§.

A törvény 1.§-ában kiadásokra meghatározott összeget, a költségvetési éven tul felhasználni nem lehet.

10.§.

Az Országgyülés az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést

...../ /forint bevétellel,
...../ /forint kiadással és
...../ / forint bevételi

többlettel jóváhagyja.

11.§.

A jelen törvény végrehajtásáról a Minisztertanács a pénzügyminiszter utján gondoskodik.

Budapest, 1955. március hó 11.

Olt Károly s.k.
pénzügyminiszter.

A Magyar Népköztársaság 1955. évi költségvetéséről és az 1954. évi költségvetés végrehajtásának jóváhagyásáról szóló törvényjavaslat indokolása.

Az 1.§ az Országgyűléshez beterjesztett költségvetés, bevételi és kiadási főösszegét és a költségvetés feleslegét határozza meg.

A 2. §-ban foglalt rendelkezés a gazdálkodás folyamatosságát biztositja, illetőleg a költségvetés végrehajtása során mutatkozó felesleg rendeltetésére és felhasználására vonatkozik.

A 3. és 4., valamint az 5. és 6. §-ban foglaltak, a költségvetés kiadási főösszegének ágazatonkinti megosztására vonatkozólag tartalmaznak rendelkezéseket, külön kiemelve a szakszervezetek, illetőleg a Szakszervezeti Társadalombiztositási Központ kiadásait és bevételeit.

A 7.§ a költségvetés bevételi főösszegének szektoronkinti megosztását tartalmazza.

A 8. § a tanácsok költségvetéseinek szabályozására - egyensulyuk biztositására - vonatkozó rendelkezéseket állapitja meg.

A 9. § a költségvetésben meghatározott költségvetési hitelek, évek közötti átviteli tilalmát tartalmazza.

A 10. § az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló évi jelentés jóváhagyásáról rendelkezik.

Budapest, 1955. március hó 11.

RÉSZLETES ELŐTERJESZTÉS

I.

Az 1954. évi költségvetés végrehajtása. x/

Az 1954. évi állami költségvetés végrehajtása az eredeti előirányzattal szemben a következőképen alakult:

	1954. évi előirány-zat	1954.évi tényszám	Teljesités %
	Ezer forintban		
Bevétel:	49,714.413	45,649.147	91,8
Kiadás:	47,845.721	44,2o8.22o	92,4
Felesleg:	1,868.692	1,44o.927	77,1

A bevételek és kiadások kereken 92%-os teljesitése elsősorban azzal függ össze, hogy a népgazdasági terv évközi módositása a költségvetés kiadási és bevételi előirányzatának csökkentését vonta maga után. A Minisztertanács a beruházások előirányzatát 2,8 milliárd Ft-tal csökkentette. Ennek és az átcsoportositásokból eredő egyéb tervváltoztatásoknak következtében módosult a vállalati befizetések és kiadások előirányzata. Csökkentek a védelmi kiadások. Számos határozatot hozott a Minisztertanács a költségvetési szervek kiadásainak/: oktatás, MTH., tanfolyamok, sport, népmüvelési kiadások, kutatás, racionalizálás stb/ csökkentésére is.

A beruházások és más költségvetési kiadások csökkentésének célja elsősorban az volt, hogy a lakosság és a külkereskedelem részére többlet árualapokat biztositson. Az állami vállalatok rendkivüli nagy mértékü eredményromlása azonban ezt csak részben tette lehetővé, mert az önköltség emelkedése, a béralapok és anyaghányadok tullépése olyan eredménykiesést okozott, amely a kiadási megtakaritások tulnyomó részét felemésztette.

---

x/ Az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést a Pénzügyminisztérium külön terjeszti a Minisztertanács elé.

Az ipar egyes területein mutatkoztak ugyan eredmények, főleg a szükségleti és mezőgazdasági iparcikkek termelésében, de az állami vállalatok eredménye 1954-ben népgazdasági szinten 4,3 milliárd Ft-tal rosszabb volt a tervezettnél. Ennek okai elsősorban a gazdálkodásban rejlő hibák, az önköltségcsökkentés elhanyagolása, az anyaggazdálkodás és munkafegyelem terén fenálló hiányosságok, amihez a rendkívüli tél és az árvíz okozta károk is hozzájárultak. A népgazdasági terv vállalati lebontásának elhúzódása, a tervek sorozatos módosítása is bizonytalanságot idézett elő a termelésben és hozzájárult a gazdaságosság elhanyagolásához.

Az ipari készletek területén egészségtelen felhalmozás jelentkezett elsősorban a segéd- és üzemanyagokban, valamint a fogyóeszközökben.

Többletterhet rótt a költségvetésre az is, hogy az 1954. évi mezőgazdasági termés- a növényápolási munkák lemaradása a kedvezőtlen időjárás, egyes termények tervezettnél kisebb vetésterülete következtében általában alacsonyabb volt az előző évinél.

A begyűjtés - a begyűjtési szervek nem kielégítő munkája és a vártnál alacsonyabb termés következtében - elsősorban az őszi kapásnövényeknél elmaradt a tervvel szemben. Az eredményromlások egyik oka volt az is, hogy a kötelező begyűjtés nem teljesítése miatt magasabb áron történő szabadfelvásárlás aránya megnőtt.

Az állami kiskereskedelem és a szövetkezetek áruforgalma lényegesen emelkedett, elsősorban iparcikkekben, a hiánycikkek száma azonban még mindig jelentős. A kiskereskedelem készletei a második félévben emelkedtek.

Az állami vállalatok eredény- előirányzata /nyereség-, veszteség- dotáció/ az eredeti költségvetésben - figyelembevéve a vállalatoknál igazgatói alapra és forgóalapra visszatartható összegeket- 4,4 milliárd Ft nyereség volt. Ezt az előirányzatot évközben a Minisztertanács 1,2 milliárd Ft-tal csökkentette. A módosított nyereségbefizetési tervvel szem-

ben 4,3 milliárd Ft-os eredményromlás miatt a költségvetésben népgazdasági szinten az év veszteséggel zárult. A legjelentősebb eredményromlás a Kohó- és Gépipari Minisztérium vállalatainál /1.o29 millió Ft, az Épitésügyi Minisztérium vállalatainál / 1.o62 millió Ft/ és az Állami Gazdaságok Minisztériumánál /1.o24 millió Ft/ mutatkozott.

A módositott népgazdasági tervben előirányzott minimális o.2%-os önköltségcsökkentéssel szemben az iparban mintegy 2%-os önköltségemelkedés következett be. Az önköltségcsökkentési terveket az állami vállalatok a IV. negyedévben sem teljesitették, bár egyes területeken az előző negyedévhez képest javulás mutatkozott.

A beruházások pénzügyi teljesitése 1954. évben 11.o66 millió Ft volt, amelyből a müszakilag megvalósult beruházásokra 9.o22 millió Ft esik. Ebből 1954 -ben számos nehéz- és könnyüipari beruházás valósult meg. Az I. félévben a beruházások kivitelezését megnehezitette a keretek késői lebontása és a nagyfoku munkaerőhiány. Igen vontatott volt a mezőgazdasági és a lakásépitési beruházási tervek teljesitése. A beruházási keretek csökkentéséről szóló határozat előkészitése nem volt megfelelő.

A termelőszövetkezetek és földmüvesszövetkezetek részére nyujtott beruházási hitelek, valamint a lakosságnak lakásépitésre és egyéb célokra biztositott hosszu- és középlejáratu hitelek összege kereken 91o millió Ft volt.

A költségvetésből ellátott szervek kiadásai általában az előirányzatnak megfelelően alakultak. Csökkentették a kiadásokat egyes - évközben hozott- határozatok és takarékossági intézkedések, növelőleg hatottak a bérpolitikai intézkedések és a nyugdijrendezés.

Az év során a pénzgazdálkodás tekintetében lényegesen bővült a tanácsok, minisztériumok és vállalatok hatásköre. A tanácsok a hozott intézkedések alapján az eddiginél önállóbban gazdálkodhatnak.

Az operativ gazdálkodást a tanácsi pénzügyi osztályoktól a szakigazgatási szervek vették át. Ez lehetővé tette a pénzügyi szervek ellenőrző munkájának fokozását, ami annál is inkább indokolt, mert a gazdálkodási fegyelem - különösen a községi tanácsoknál - még mindig nem kielégitő.

Az államigazgatási és vállalati adminisztrativ létszám csökkentésére vonatkozó minisztertanácsi határozat alapján a költségvetési szervek 13.852 fő létszámcsökkentést hajtottak végre, ezzel szemben főleg a kulturális és szociális ágazatban mintegy 8.ooo fő létszámemelés történt.

A lakosság adóinak bevételi terve az előző évtől eltérően globálisan teljesült. Ezen belül a paraszti adóknál kisebb elmaradás mutatkozott.

Az 1954. év első felében az államháztartás elsősorban a vállalati gazdálkodás terén fennállott hiányosságok miatt deficittel zárult. A népgazdaság egészséges alapjai azonban lehetővé tették, hogy az év során végrehajtott intézkedésekkel a költségvetés egyensulya helyreálljon, igy végeredményben a gazdálkodás felesleggel zárult. Ugyanakkor az 1954. évi hiányosságok világossá tették, hogy a tartalékok felemésztésének folytatása, az állami fegyelem és munkafegyelem lazasága tovább nem tartható fenn és ezért 1955 évben olyan alapvető rendszabályokra van szükség az önköltség csökkentése és a termelékenység emelése, a fegyelem megszilárditása terén, amelyek népgazdaságunk és pénzügyeink feltétlen szilárdságát biztositják.

II.

Az 1955. évi költségvetési javaslat.

Az állami költségvetés összeállításának alapja a Párt által meghatározott irányelvekre épülő népgazdasági tervjavaslat. A költségvetés előirányzatai alátámasztják a szocialista iparosítás, elsősorban a nehézipar továbbfejlesztését, a mezőgazdaság fellendítését, továbbá a közszükségleti cikkek termelésének fokozását, ezáltal az életszínvonal emelését és honvédelmünk megerősítését.

A költségvetési előirányzatokat a Pénzügyminisztérium az érdekelt minisztériumokkal letárgyalta és az alábbiakban terjeszti elő:

Az 1955. évi költségvetés főösszegei /lásd 1.sz. melléklet/ a következők:

	/ezer forintban/
Bevétel	46,565.216
Kiadás	45,061.371
Felesleg:	1,503.845

Az 1955. évi költségvetés előirányzata az 1954. évi tényszámokhoz képest emelkedést mutat, de alatta marad az 1954. évi tervszámoknak.

	1954.évi tervszám	1954.évi tényszám	1955.évi javaslat
	ezer forintban		
Bevétel	49,714.413	45,649.147	46,565.216
Kiadás	47,845.721	44,208.220	45,061.371
Felesleg:	1,868.692	1,440.927	1,503.845

Az 1954. évi tényszámokhoz képest az emelkedést főleg konstrukciós okok idézik elő. Az előirányzott tartalék nagy része ugyanis nem mint költségvetési kiadás fog jelentkezni /pl. bérpolitikai és ártartalék/, hanem mint a vállalatok eredményét - végeredményben a költségvetés volumenét - csökkentő tényező. A kiadásokat növelí egyes vállalati jutta-

tások emelkedése /pl. felujitási alaphiány térités/, valamint a bel- és külföldi államadósságok visszafizetésének növekvő volumene.

1./ Az 1955. évi vállalati költségvetési kapcsolatokat a miniszteriumok felső /igazgatósági/ szinten tervezték az éves népgazdasági tervjavaslatba foglalt termelési-, munkaügyi-, anyagellátási- és önköltségi mutatók, illetve irányszámok alapján. Az előirányzatokban a felsőszintü tervezésnek megfelelően, nem érvényesül még a vállalati saját eszközből történő finanszirozás /vállalati igazgatói- és forgóalapnak nyereségből való feltöltése/.

A költségvetésben szereplő legfontosabb vállalati tételek a következők:

A forgalmi adó befizetés és eredmény tervszáma 30.524 millió Ft. 1955. január 1.-i hatállyal egyes népgazdasági ágaknál a forgalmi adókulcsok módosultak. A módositások az adóbefizetés csökkenését vonják maguk után, amelyet döntő részben a vállalati eredmény javulása ellensulyoz. Az adókulcsok mérséklését elsősorban a mezőgazdasági felvásárlási árak változása tette szükségessé. Ennek következtében csökken az állami gazdaságok vesztesége, ugyanakkor az élelmiszeripar és a begyüjtés kevesebb adót fizet. A közszükségleti és mezőgazdasági cikkek gyártásának előmozditása érdekében egyes adókulcsok ugyancsak csökkentek. Az adókulcsok módositásának 1955. évi kihatása kb. 3,5 milliárd Ft.

Egyes, főképp a közszükségleti cikkeket előállitó iparágakban, a termelés növekedése miatt emelkedik az adóbefizetés.

Az eredmény-előirányzatok tartalmazzák az 1955. évben végrehajtandó önköltségcsökkentést. Az önköltség tekintetében alapvető fordulatot kell megvalósitani elsősorban az anyagtakarékosság és a bérfegyelem területén. Ehhez az szükséges, hogy a gazdasági vezetők munkájuk központi kérdésévé tegyék a termelés gazdaságosságát, az

az önköltség csökkentését, amely eddig sem a minisztériumoknál, sem a középirányító szerveknél, sem pedig a vállalatoknál nem érvényesült megfelelően. Ennek hiánya különösen az elmult évben, a gazdálkodás megengedhetetlen lazulását okozta.

A nyereség és veszteség előirányzatai az előző évhez viszonyitva - a forgalmi adóval kapcsolatos módositások miatt - önmagukban nem hasonlithatók össze. Veszteséget 1955. évben lényegében már csak a mezőgazdasági minisztériumok és az Épitésügyi Minisztérium tervez.

Jelentős összeget irányoz elő a költségvetés dotáció cimén azokra a veszteségekre, amelyek legnagyobb részt árintézkedések következményei. A dotáció magas összege rámutat árrendszerünk hiányosságai következtében egyes iparágaknál meglévő helytelen árarányokra. Jelentős összegü dotáció juttatásban részesül a szénbányászat /1.2oo millió Ft/, a Kohó- és Gépipari Minisztérium /kohászat stb. 52o millió Ft/, a Könnyüipari Minisztérium /ruhakonfekció stb. 96o millió Ft/.

A forgóalapjuttatás előirányzata /1.4o4 millió Ft/ meghaladja a termelés növekedésével arányos összeget. A többlet a helyesebb forgóalapellátás érdekében bevezetett konstrukciók következménye. A Kohó- és Gépipari Minisztérium külön forgóalapjuttatásban részesül az ujonnan bevezetett gyártmányok felszerszámozására, az Élelmiszeripari Minisztérium pedig göngyölegek finanszirozására. A termelés felfutása közel 1 milliárd Ft forgóalapjuttatást indokol, az ezt meghaladó összeg az emlitett konstrukciós változások következménye.

A vállalati jutalmazási, jóléti, szociális és kulturális célokat szolgáló előirányzatok /igazgatói alap, bölcsőde, napközi otthon, segély, kulturális- és sportalap/ összesen 679 millió Ft-os összegben szerepelnek a költségvetésben.

Vállalati kisérleti- kutatási tevékenységre szolgáló előirányzat az elmult év szintjén van.

A vállalati egyéb kiadások között szerepelnek a szövetkezeti kereskedelem támogatására, az állatbeszerzésekre, a mezőgazdaság-fejlesztési határozatok alapján lebonyolitandó akciókra szükséges összegek stb. Alapitási- és átszervezési költségek fedezetére a Minisztertanács még az elmult év során 18o millió Ft-ot állapitott meg azzal, hogy ebből az összegből csak a sajáteszközből nem fedezhető, illetve meg nem térülő munkálatokat lehet finanszirozni. A keretet a minisztériumok között a Pénzügyminisztérium felosztotta.

A népgazdasági tervben végrehajtott legutóbbi módositások kihatása a költségvetésben érvényesül. Egyes tárgyalás alatt lévő tételekkel kapcsolatban azonban még várhatók kisebb változások. Ezek pénzügyi kihatásai előreláthatólag kiegyensulyozzák egymást.

2./ A lakosságtól származó bevételek /lakosság adói, államkölcsönbefizetések, nyugdijjárulék/ az adók előirányzatának emelése, a nyugdijtörvény alapján felemelt járulék és a magasabb államkölcsönkibocsájtás következtében kereken 85o millió Ft-tal magasabb az 1954. évi tényszámnál.

A lakosság adóinak 1955. évi előirányzata az előző évi tényszámot meghaladja. Számitásba véve a társadalombiztositási bevételié átalakitott 1 %-os jövedelemadót is, az adóbefizetések 4oo millió Ft-tal emelkednek. Az Országos Tervhivatallal folytatott tárgyalások során felmerült a lakosság adói további emelésének kérdése. A Pénzügyminisztérium álláspontja szerint uj kisipari illeték bevezetésével, egyes már meglévő illetékek felemelésével és ujak bevezetésével /állatok tulajdonátruházása utáni illeték, ingatlan-átruházási illeték felemelése, kisebb motorkerékpárok adómentességének megszüntetése, stb./ 7o millió Ft-os bevételi többletet lehet elérni.

3./ A beruházások összege az 1955. évi tervjavaslatnak megfelelően kereken 9 milliárd Ft. Ebből költségvetési kiutalás 8.351,8 millió Ft, szövetkezeti hosszulejáratu hitel 278,3 millió Ft, lakóházépitési kölcsön pedig 418,8 millió Ft.

Emelkedik a felujitások költségvetési támogatása is. Erre a célra a költségvetés 935,9 millió Ft-ot biztosit.

Az előterjesztett költségvetés 1.9oo millió Ft tartalékot irányoz elő. Ebből bérpolitikai intézkedésekre 4oo millió Ft, árpolitikai intézkedésekre és egyéb vállalati kiadásokra 5oo millió Ft szolgál, a további 1 milliárd Ft a Minisztertanács tartaléka. Ezen felül 1.36o millió Ft az előző évi eredményromlás és egyéb vegyes kiadások fedezete.

4./ A költségvetési szervek kiadásai az 1954. évihez viszonyitva ágazatonként /részletesen lásd 2.sz. melléklet/ a következőképpen alakulnak:

	1954.évi tényszám	1955. évi javaslat
	e z e r f o r i n t b a n	
Gazdasági ágazat	2.367,3	2.31o,1
Kulturális ágazat	3.665,1	3.4o7,3
Szociális ágazat	6.429,7 x/	6.924,5 x/
Rend- és jogbiztonsági ágazat	236,4	232,3
Igazgatási ágazat	2.o49,3	2.o15,7
Összesen:	14.747,8	14.889,9
x/ Ebből nyugdij	1.696,-	2.167,-

A költségvetési szervek kiadásaiban az elmult évi tényszámokhoz képest a főösszegen belüi jelentős eltolódások vannak. A végrehajtott kiadáscsökkentés összege 6o2 millió Ft. Ezt ellensulyozza más területeken a kiadások 744 millió Ft-os emelkedése, melyből 471 millió Ft a nyugdijakra esik. A Pénzügyminisztérium által érvényesitett megtakaritások döntő része anyagigényes /tanfolyam, sport, népmüvelés, MTH. kutatóintézeti kiadások stb./. Az időközben hozott határozatokból eredő többletkiadások legnagyobb része pedig személyi jellegü /nyugdij, egészségügyi, pedagógus, tanácsi bérrendezés stb./. Ez utóbbiak az elmult évben csak néhány hónapos költségkihatást jelentettek, 1955-ben viszont az egész évben érvényesülnek.

A költségvetési szervek előirányzatán belül a szociális- és egészségügyi kiadások 1955. évben 495 millió Ft-tal, 7.7 %-kal növekednek. Ebből a legnagyobb tétel az elmult év őszén végrehajtott nyugdijrendezés kihatása.

A közegészségügyi és szociális ellátás javulását mutatja egyes intézmények kapacitásának bővülése: a kórházi ágyszám-fejlesztés 3.900, a szociális otthonok ágyszáma 700, a bölcsődei férőhelyeké 1.500, a napi szakorvosi rendelési órák száma 1.000-rel nő.

Az egészségügyi dolgozók mult évi bérrendezése és a megelőző egészségügy céljait szolgáló közegészségügyi és járványügyi állomások hálózatának kiépitése mintegy 35 millió Ft költségemelkedéssel jár.

A kulturális kiadások összvolumene a takarékossági intézkedések következtében csökken. Ezen belül emelkednek az alsó és középfoku oktatásra forditott összegek. Az alsófoku oktatásnál a tanulócsoportok száma 1.246-tal, a napköziotthonokban elhelyezett gyermekek száma 10.000-rel emelkedik /65 millió Ft költségtöbblet/. Az általános iskolai épületeke felujitására 64 millió Ft jut. A legjelentősebb megtakaritások a sport- és testnevelés, a tanfolyamok, valamint a felsőfoku oktatás kiadásainál jelentkeznek.

A gazdasági intézkedések közül a mezőgazdasági feladatoknál nő az előirányzat. A gépállomások költségvetése a mult évinél 12 %-kal magasabb. A növényvédelem fejlesztése több mint 44 millió Ft költségtöbblettel jár. Emelkednek az állattenyésztéssel kapcsolatban az apaállattartásra előirányzott összegek, valamint a fokozott állategészségügyi ellátás költségei.

A népgazdasági tervjavaslat előirja, hogy a közületek áru- és anyagfogyasztását /fegyveresek nélkül/ 1954. évhez képest 400 millió Ft-tal csökkenteni kell. Az erre irányuló intézkedések eredményei végleges csak a részletes költségvetési alapokmányok összeállitása után mutathatók ki. Az előzetes számitások szerint az előterjesztett költségvetésben - az emelő tényezők ellenére - a közületi anyagfo-

gyasztás mintegy 25o millió Ft-os csökkentése érvényesül. Az előirt 4oo millió Ft fennmaradó részének megtakaritását még az I. félév folyamán biztositja a készletnormák szélesebb körü kidolgozása és ennek alapján a nem feltétlenül szükséges anyagbeszerzések hiteleinek zárolása.

Sok esetben a takarékossági intézkedések hatását ujabb engedélyezések semlegesitik. Nem csak a Pénzügyminisztérium, hanem a Minisztertanács is sokszor liberálisan bírálja el az igényeket. A gazdálkodó szerveknél még mindig sok a felesleges költekezés. A vezetők az igények elbirálásakor és a gazdálkodás során nem érvényesitik a szigoru takarékosságot. A költségvetési javaslatok elkészitésénél a minisztériumok és a központi szervek 1.4oo millió Ft, a tanácsok 63o millió Ft, tehát összesen több mint 2 milliárd Ft uj szükségletet jelentettek be.

A központi szervek többletigényéből a Pénzügyminisztérium a tárgyalások során mintegy 15o millió Ft-ot elfogadott, 95o millió Ft-ot pedig elutasitott, illetve más csökkentésekkel ellensulyozott, mig 29o millió Ft-ot kitevő különböző tételekben álláspontját érvényesiteni nem tudta, s igy ezek függőtételként szerepelnek. A tanácsok 63o millió Ft-os többletigényét a minisztériumok még 7o millió Ft-tal felemelték. Ebből a Pénzügyminisztérium 2oo millió Ft-ot elfogadott. A fennmaradó többletigény a fővárosi, a megyei, megyei jogu városok VB. elnökeivel folytatott tárgyalások eredményeként 15o millió Ft-tal, az érdekelt minisztériumokkal való megegyezések alapján további 25o millió Ft-tal csökkent, 1oo millió Ft-ban pedig a Pénzügyminisztérium megállapodni nem tudott. A függőben maradt lényegesebb igények felsorolását a 6.sz. melléklet tartalmazza.

5./ A tanácsok 1955. évi költségvetésének az állami költségvetésen belüli aránya növekszik. A tanácsok kiadásai 1954. évben a költségvetési szervek összes kiadásainak /ÁMG és társadalombiztositás nélkül/ 49,1 %-át, 1955-ben pedig 52,1 %-át teszik ki.

A tanácsok hatáskörének kiszélesitésére tett intézkedések közül a legjelentősebb a községpolitikai munkáról és a községfejlesztési alap léte-

sitéséről szóló határozat, amely módot ad arra, hogy a területükön jelentkező feladatok megoldásáról fokozott mértékben gondoskodjanak. A költségvetés, illetőleg a beruházás keretein belül nem finanszírozható feladatok megvalósítása a községfejlesztési alap keretében biztosítható. A községfejlesztési alap eszközeinek helyes felhasználása elősegíti a tanácsok tömegkapcsolatainak megerősítését is. A tanácsok - elsősorban a községi tanácsok - önállósága a költségvetés szerkezetének lényeges egyszerüsítésével is jelentősen nőtt.

A helyi szerveknél a gazdasági ágazat 1955. évi előirányzata mintegy 12o millió Ft-tal haladja meg az 1954. évi felhasználást. Ez elsősorban a mezőgazdaság és az állattenyésztés fejlesztését szolgálja. Az apaállatok számának növekedésén felül fokozottabb mértékben kerül előtérbe az állategészségügy fejlesztése. A tanácsi kezelésben lévő állami lakóépületek állagmegóvására fordított összeg loo %-kal emelkedik. A községi kutak felujitására és karbantartására előirányzott összeg 5o %-kal haladja meg az 1954. évi felhasználást.

A kulturális ágazat kiadása 1954. évhez képest 63 millió Ft-tal nő, főleg az alsófoku oktatás /tanitók bérrendezése, felujitások, szakkör felszerelés, stb./ fejlesztése miatt. A szociális és egészségügyi kiadások 92 millió Ft-os emelkedése jelzi, hogy mind több egészségügyi feladat kerül a tanácsok hatáskörébe.

A tanácsi szervek pénzgazdálkodásában és a pénzügyi fegyelem megszilárditása terén mutatkozó eredmények még korántsem kielégitőek. A pénzügyi fegyelemsértéseket, a nép vagyonának gondatlan kezelését a tanácsi szerveknek fokozott mértékben fel kell számolni.

A költségvetési szervek előirányzatainál az év során - az elmult évhez hasonlóan - takarékossági intézkedések utján és a negyedéves beszámolók felülvizsgálatakor további megtakaritásokat kell elérni. Ezen kivül az egyes intézmények szervezeti felülvizsgálatával /pl. oktatás tulzott specializálása, egyes községgazdálkodási, valamint népmüvelési feladatoknak a községfejlesztési alapra való terhelése, tartalékföldek jobb hasznositása, stb./ az év II. felére és a jövő évre realizálható megtakaritásokat kell kidolgozni.

6./ Létszám- és igazgatási kiadások. A minisztériumok és tanácsok létszámigénye a költségvetési tárgyalások lebonyolitása után 285.737 fő volt. Ezt a Minisztertanács 279.4o4 főre csökkentette, amelyhez az 1955. évi zárólétszám megállapitásánál a tanácsoknak átadott malmok 1.757 főnyi létszámát és 4oo főnyi községgazdát hozzászámitva az 1955. évi költségvetési zárólétszám 281.561 fő. /Lásd 7.sz. melléklet/. Az 1955. évi költségvetési létszám megállapitásánál a csökkentés elsősorban az igazgatási szerveknél fennálló lazaságok kiküszöbölése utján történt.

Az engedélyezett zárólétszám a racionalizálás végrehajtására kitüzött határidőt figyelembevéve 285.7oo fő éves átlaglétszámnak felel meg.

Az igazgatási kiadások - főleg a létszámcsökkentés következtében 33 millió Ft-tal alacsonyabbak az elmult évinél, bár a tanácsi dolgozók bérrendezése mintegy loo millió Ft költségtöbbletet jelent. Az igazgatási apparátus további csökkentése az 1955. év során is központi feladat, mert a költségvetésben előirányzott bérkeretek betartása /állományonkivüliekkel együtt 3.89o millió Ft/, a bürokrácia csökkentése és további megtakarítások elérése csak igy biztositható.

7./ A védelmi kiadások /6.2o6 millió Ft/ az elmult évi tényszámmal szemben 3,4 %-os csökkentést mutatnak.

III.

Határozati javaslat.

1./ A Minisztertanács az 1955. évi állami költségvetést az alábbiak szerint hagyja jóvá / lásd 1. sz. melléklet/:

/: ezer forintban:/

Bevétel	46,565.216
Kiadás	45,061.371
Felesleg:	1,503.845

2./ A Minisztertanács felhívja valamennyi miniszter figyelmét arra, hogy az 1955. évi népgazdasági terv és az állami költségvetés megvalósitásának legfontosabb előfeltétele az önköltségcsökkentési feladatok végrehajtása és ezzel együtt az állami költségvetéssel szemben fennálló kötelezettségek teljesitése. Ezért a termelési tervek végrehajtása mellett központi kérdésként kell kezelni minden területen, de különösen a Kohó- és Gépipari Minisztérium és az Épitésügyi Minisztérium vállalatainál, valamint az állami gazdaságokban az önköltség csökkentését. A legerélyesebben fel kell venni a harcot mindenütt a laza béralapgazdálkodás, az anyagpazarlás, az adminisztrációs létszám- és költségek felduzzasztása ellen. Fokozottabban kell érvényesiteni az operativ önállóságot, érdekeltséget, de a felelősséget is az önköltségcsökkentési feladatok végrehajtásában.

3./ A minisztériumok az 1955. évi költségvetés végrehajtása során fokozott takarékosság érvényesitésével támasszák alá a népgazdasági terv teljesitését. Ennek érdekében a Minisztertanács a következőket határozza:

a./ A költségvetési szervek készletgazdálkodásának megszigoritásával, a készlet-érték normák kidolgozásával, a negyedéves beszámolók fokozott ellenőrzésével biztositani kell, hogy a közületi fogyasztás tervjavaslatban előirt 400 millió Ft-os csökkentés

se még az I. félév folyamán teljes mértékben teljesüljön. Ezért 1955. julius 1-ig a közületi anyagkiadásokat további mintegy 150 millió Ft-tal csökkenteni kell.

b./ A minisztériumok és a tanácsok széleskörü takarékossági intézkedések utján a jóváhagyott - póthitelek nélküli - költségvetés 1%-ának /160 millió Ft/ megfelelő összeget takaritsanak meg. E határozat végrehajtását a Pénzügyminisztérium a III. negyedév folyamán ellenőrizze és erről tegyen jelentést.

c./ Annak következtében, hogy a tanácsok részletes költségvetésüket csak az Országgyülés által jóváhagyott költségvetés után készitik el s igy a részletes költségvetés, illetőleg az Országgyülés által jóváhagyott költségvetés között eltérések keletkezhetnek, a pénzügyminiszter ezeket az eltéréseket május hó végéig javaslatával terjessze a M.T. elé. A végleges tanácsi költségvetési alapokmányokba a Minisztertanács által szükség szerint módositott előirányzatokat kell beállitani.

4./ A vállalati előirányzatokat illetően a Minisztertanács a következőket határozza:

a./ Utasitja a pénzügyminisztert, hogy az előterjesztésben a felsőszintü tervezés alapján beállitott költségvetési kapcsolatokat a vállalati pénzügyi tervek benyujtása után a legszigorubb takarékosság érvényesitésével vizsgálja felül. Erről, valamint a szükséges módositásokról a Minisztertanácsnak 1955. május 25.-ig tegyen jelentést.

b./ Az Országos Tervhivatal elnöke és a pénzügyminiszter vizsgálja meg a külkereskedelmi árkiegyenlités megállapitásának és folyósitásának jelenlegi rendszerét. A nagyobb devizahozamok biztositása és a gazdaságosság érvényesülése érdekében fokozni kell az érdekeltséget és a pénzügyi ellenőrzést a külkereskedelmi ártámogatásoknál. A vizsgálatok eredményeiről és a teendő intézkedésekről 1955. május 31-ig készitsenek közös előterjesztést.

c./ Utasitja az Országos Tervhivatal elnökét, hogy a lakosság részére értékesitett motorbenzin, a földmüvesszövetkezetek utján forgalomba hozott sör, szikviz és frissitő italok árának felemelésére, valamint az egyes falusi fogyasztási cikkek szállitási költségeinek az eladási árakban való érvényesitésére tegyen javaslatot. Ezekkel az intézkedésekkel mintegy 140 millió Ft költségvetési többletbevételt kell biztositani.

d./ Az 1954. évi önköltségcsökkentési feladatok teljesitésének biztositásáról szóló határozat a miniszterek jutalmazási alapját az eredeti háromszorosára emelte fel. A saját hibájukon kivül nem teljesitő vállalatok dolgozóinak jutalmazása érdekében a Minisztertanács a határozat érvényét 1955. I. negyedévére fenntartja. A II. negyedévtől kezdődően a jutalmazási keret az emlitett célra csak 80%-kal emelhető. Az Országos Tervhivatal elnöke és a pénzügyminiszter a Minisztertanács Bértitkárságával egyetértésben szabályozza hogy az önköltségi terv teljesitésének mérésénél továbbá a premizálásnál milyen helyesbitő tételek vehetők figyelembe.

e./ A 2.148/48/1954. MT. határozat 4. pontja helyébe a következő határozati pont lép:
Állami vállalatok a termelés érdekeit közvetlenül előmozditó szakmunkás, müvezetőképző, stb. tanfolyamokat rendezhetnek önköltségük terhére, a felügyeletet gyakorló miniszter hozzájárulásával. A tanfolyam költségeit az önköltségnél elért megtakaritásból kell fedezni. A vállalatok tervben előirt önköltsége a tanfolyam költségeivel nem növelhető. Adminisztrativ és egyéb munkavállalóknak a vállalat terhére történő továbbképzésére engedély nem adható. A vállalati tanfolyamok költségvetésből való támogatása egyidejüleg megszünik.

f./ A Minisztertanács utasitja a belkereskedelmi, a népmüvelési, valamint a könnyüipari minisztert /MÉH/, hogy az elmult évben vállalati reklámra és propagandára felhasznált költségeket vizsgálják felül. A vizsgálat alapján gondoskodjanak arról, hogy az 1955. évi vállalati tervezés során a fenti költségek előirányzata 1954. évhez képest legalább 30%-kal csökkenjen. A külkereskedelmi miniszter, ugyancsak a pénzügyi tervek keretében tegyen javaslatot a reklám és propagandaköltségek csökkentésére.

g./ A Minisztertanács utasitja a földmüvelésügyi minisztert, hogy a begyüjtési miniszter közremüködésével állitsa össze országosan a tenyész és igásállatforgalom 1955. évi tervét /számitásba véve a kiselejtezéseket/, különös tekintettel a mezőgazdasági lakosságtól történő felvásárlásra. Erről 1955. május 1.-ig tegyen előterjesztést a Minisztertanácsnak. A Minisztertanács erre vonatkozó határozatáig a költségvetésben tenyész - és igásállat vásárlásra előirányzott összeget /91,6 millió Ft/ ideiglenesnek kell tekinteni.

5./ A pénzügyminiszter tegyen javaslatot a Minisztertanácsnak az illetékbevételek mintegy 70 millió Ft-os további emelésére, egyes, már meglévő illetékek felemlése és uj illetékek bevezetése utján.

6./ A költségvetési tárgyalások során függőben maradt tételek elbirálását a Minisztertanács Apró Antal elvtárs miniszterelnökhelyettes vezetése alatt álló bizottságra bizza. A bizottság tagjai: Berei Andor elvtárs, Olt Károly elvtárs. Meghivandó az érdekelt miniszter. Általános irányelvként a Minisztertanács kimondja, hogy a bizottság - kivételes esetektől eltekintve- függőigényeket csak akkor fogadhat el, ha azt az illetékes minisztérium megtakaritással ellensulyozza.

7./ A Minisztertanács utasitja a pénzügyminisztert, hogy az 1954. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést 1955. március hó 25-ig készitse el és arról tegyen előterjesztést.

8./ A Minisztertanács felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy az 1955. évi állami költségvetést és az 1954. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést az Országgyülés elé terjessze. Az 1955. évi költségvetés végleges elkészitésénél a függőkérdésekben hozott döntéseket figyelembe kell venni.

Budapest, 1955. március 11.

Olt Károly s.k.
pénzügyminiszter

M E L L É K L E T E K

Az 1955. évi állami költségvetés mérlege

1. sz. melléklet.

/ ezer forintban/

%	1955. évi javaslat	%	Index 1954 = loo	Kiadás	1954. évi teljesítés x/	%	1955. évi javaslat	%	Index 1954=loo
66,8	3o,523.951	65,5	loo,1	Beruházások	11,o66.487	25,o	8,351.8oo	18,5	75,5
5,4	2,854.439	6,1	116,2	Kiegészitő beruházások	282.677	o,7	.	.	.
1,1	.	.	.	Készletezés	9.769	.	55o.ooo	1,2	.
2,6	1,2oo.ooo	2,6	loo,3	Hosszu és középlej. hitelek	1,215.462	2,7	1,o53.7oo	2,3	86,7
8,1	3,764.ooo	8,1	lol,5	Veszteségtérités	22o.o81 1/	o,5	.	.	.
1,5	948.ooo	2,o	14o,9	Forgóalapjuttatás	144.882 1/	o,3	1,4o4.443	3,1	969,4
1,9	95o.ooo	2,o	lo8,8	Dotáció	2,724.598	6,2	3,776.74o	8,4	138,6
7,2	4,278.45o 4/	9,2	13o,7	Igazgatói alap, vállalati alkalmazottak jóléti és kult. tám.	596.676 1/	1,3	678.873	1,5	113,8
2,1	772.167	1,7	82,4	Egyéb vállalati kiadások	2,233.841	5,1	1,7oo.968	3,8	76,1
o,8	498.4o9	1,1	133,3	Kölcsön visszafizetés	1,2o9.829	2,8	1,854.184	4,1	153,3
2,5	775.8oo	1,7	66,7	Tartalék	.	.	1,9oo.ooo	4,2	.
loo,o	46,565.216	loo,o	lo2,o	Előző évi eredményromlás és egyéb vegyes kiadás	2,o79.828 2/	4,7	1,36o.ooo	3,o	65,4
				ÁMG kiadások	1,198.333	2,7	1,335,o31	3,o	111,4
				Költségvetési szervek kiadásai:					
				Gazdasági ágazat	2,367.261	5,4	2,31o.119	5,1	97,6
				Kulturális ágazat	3,665.o61	8,3	3,4o7.332	7,6	93,o
				Szociális ágazat	6,429.714	14,6	6,924.532	15,4	lo7,7
				Védelmi, rend- és jogb. ágazat	6,663.532	15,o	6,437.995	14,3	96,6
	46,565.216			Igazgatási ágazat	2,o49.298	4,6	2,o15.654	4,5	98,4
	45,o61.371			Kiegyenlitő kezelés egyenlege	5o,891	o,1	.	.	.
	1,5o3.845			Kiadások főösszege	44,2o8.22o	loo,o	45,o61.371	loo,o	lol,9

ereseti adóval együtt.

tési kiutaláson felül még mintegy 5oo millió Ft forgóalapot és 8o millió Ft önfinanszirozás keretében nyereségükből. Az 1954. évi teljes vállalati

t, de 1954. évben folyósitott eredményromlás összege 1,417.95o.

2. sz. melléklet.

Fejezetenkinti főösszesítés a kiadásokról, ágazatos bontásban

/ ezer forintban /

Vállalatok pénzellátása	Beruházások, készletezés	Egyéb gazd.-i szervezetek és intézked.	Kulturális ágazat	Szociális ágazat	Védelmi, rend- és jogbiztonsági ágazat	Igazgatási ágazat	Pénzügyi lebonyol. ágazat	Együtt
-	-	-	-	6.2oo	-	12.192	-	18.392
1.192	582.3o8[x]	57.227	131.215	3.o61	-	81.324	1,5oo.ooo	2,356.327
-	1.ooo	-	-	-	42.ooo	-	-	43.ooo
2.o9o	2.65o	-	85.918	-	-	6.5oo	-	97.158
11.476	12.ooo	-	88.55o	-	-	7.9oo	-	119.926
-	89.o5o	8.162	-	-	-	31.6oo	-	128.812
-	7.3oo	-	272.o86	4.49o	-	13.472	-	297.348
3o1	1.o5o	-	3.182	-	-	6o.8oo	-	65.333
-	-	-	1.116	-	-	8o.684	-	81.8oo
34.995	28.ooo	-	-	-	1,799.9oo	-	-	1,862.895
6.249	-	-	-	-	4,4o5.8oo	-	-	4,412.o49
286.955	15o.61o	25.5oo	9.o85	-	49.186	25.66o	4,667.884	5,214.88o
54	8oo	-	865	-	78.521	6.833	-	87.o73
1,1o8.8o8	598.367	34.9oo	54.31o	297	-	23.741	-	1,82o.423
378.816	58.2oo	27.5oo	-	-	-	1o.284	-	474.8oo
1,4o8.752	856.o54	44.635	24.165	-	-	16.558	-	2,35o.164
461.756	1,398.132	64.229	17.712	-	-	32.14o	-	1,973.969
1,273.4oo	278.919	17.272	19.484	-	-	36.236	-	1,625.311
54.598	25.466	24.238	2.49o	-	-	12.7o3	-	119.495
293.727	782.542	1,661.131[+]	192.88o	-	-	39.5oo	-	2,969.78o
915.4o5	612.937	11.66o	-	-	-	25.584	-	1,565.586
44.149	479.4o7	19.117	-	-	-	6.69o	-	549.363
294.1oo	36.4oo	4.o73	1o.862	81.2oo	-	2o.625	-	447.26o
13.149	1.ooo	2o.826	226	-	15.464	52.557	-	1o3.222
792.o54	4o2.613	17.284	1o.788	-	-	39.51o	-	1,262.249
168.326	42.373	42.37o	1.126	-	-	13o.6o4	-	384.799
238.ooo	657.455	29.7o8	24.o5o	-	-	34.423	-	983.636
13o.4o1	145.37o	464.992	15.116	-	4.824	28.45o	-	789.153
14.9oo	58.5oo	32.956	5.138	-	-	1o.8oo	-	122.294
316.687	537.ooo	2.924	3o.349	-	-	-	-	886.96o
5.169	2o3.81o	196.7oo	-	-	-	7.7oo	-	413.379
69.249	21.2oo	-	262.394	943	-	18.543	-	372.329
14.56o	17.55o	-	365.512	-	-	2o.497	-	418.119
29.382	37.997	2.ooo	8o.9o3	527.535	-	15.91o	-	693.727
-	-	-	-	2,141.44o	-	88.4oo	-	2,229.84o
-	-	-	-	177.99o	-	1.611	-	179.6o1
-	-	-	-	43.857	-	1.643	-	45.5oo
-	-	-	1.ooo	111.961	-	2.666	-	115.627
-	-	-	-	2,166.98o	-	13.314	-	2,18o.294
8,368.7oo	8,126.o6o	2,8o9.4o4	1,71o.522	5,265.954	6,395.695	1,o17.654	6,167.884	39,861.873
232.3oo	775.74o	835.746	1,696.81o	1,658.578	42.3oo	998.ooo	-	6,239.474
8,6o1.ooo[o]	8,9o1.8oo	3,645.15o	3,4o7.332	6,924.532	6,437.995	2,o15.654	6,167.884	46,1o1.347

;tó szerepelnek, ezért a mérlegben lévő népgazdasági szinten

3.sz. melléklet.

Fejezetenkinti összesítés a vállalati befizetésekről

/Ezer forintban/

Fejezet megnevezése	Forgalmi és egyéb adók	Nyereség-befizetés	Forgóalap-elvonás	Beruházási hányad befizetés	Együtt
Minisztertanács	4.474	6.554	.	486	11.514
Országos Testnevelési és Sportbizottság	737	9.063	.	133	9.933
Magyar Tudományos Akadémia	6.414	1.291	.	816	8.521
Központi Statisztikai Hivatal	352	276	16	3o6	95o
Belügyminisztérium	88.354	.	.	4.259	92.613
Honvédelmi Minisztérium	13.41o	16.41o	.	2.914	32.734
Pénzügyminisztérium	2,195.418	681.271	.	146.362	3,o23.o51
Igazságügyminisztérium	52	144	.	.	196
Kohó- és Gépipari Minisztérium	2,885.536	324.519	.	472.314	3,682.369
Kohó- és Gépipari Min./B	2o2.45o	249.171	96.749	115.o45	663.415
Szénbányászati Minisztérium	63.468	43.348	.	272.892	379.7o8
Vegyipari és Energiaügyi Min.	3,155.241	467.487	.	568.8o7	4,191.535
Könnyűipari Minisztérium	7,561.7oo	485.ooo	.	16o.1oo	8,2o6.8oo
Város- és Községgazdálkodási M.	375	93	.	133	6o1
Földmüvelésügyi Minisztérium	4o.378	.	.	25.773	66.151
Állami Gazdaságok Minisztériuma	24.63o	.	.	181.685	2o6.315
Országos Erdészeti Főigazgatóság	146.352	.	.	61.748	2o8.1oo
Belkereskedelmi Minisztérium	835.3oo	83o.8oo	.	29.3oo	1,695.4oo
Külkereskedelmi Minisztérium	1,546.2oo	231.2oo	.	79o	1,778.19o
Élelmiszeripari Minisztérium	3,575.56o	341.o34	.	119.161	4,o35.755
Begyüjtési Minisztérium	1,852.482	85.5o2	.	28.815	1,966.799
Építésügyi Minisztérium	415.9oo	.	72.2oo	141.2oo	629.3oo
Közlekedés- és Postaügyi Min.	384.997	121.953	.	163.7oo	67o.65o
Postaigazgatás	334.5oo	44.8oo	71.ooo	62.4oo	512.7oo
Vasuti Közlekedés	738.971	48.245	.	28o.9oo	1,o68.116
Vizügyi Főigazgatóság	549	.	1.ooo	4.7o7	6.256
Népmüvelési Minisztérium	28.796	.	.	7.719	36.515
Oktatásügyi Minisztérium	3.283	6.694	.	277	1o.254
Egészségügyi Minisztérium	183.22o	32.9o8	.	1.697	217.825
Helyi vállalatok befizetése a tanácsok költségvetésébe	.	1.996.1oo			

Magyar Tudományos Akadémia	2.39o	-	6.53o	672	21o	1.674	11.476
Központi Statisztikai Hivatal	-	-	-	73	61	167	3o1
Belügyminisztérium	24.147	8.85o	-	1.o12	986	-	34.995
Honvédelmi Minisztérium	4.8oo	-	-	4o5	1.o44	-	6.249
Pénzügyminisztérium	223	-	1.62o	2.669	3.943	278.5oo[1]	286.955
Igazságügyminisztérium	41	-	-	8	5	-	54
Kohó- és Gépipari Min.	157.524	-	552.8oo	36.24o	69.646	292.598	1,1o8.8o8
Kohó- és Gépipari Min./B	-	-	33o.119	1o.372	13.325	25.ooo	378.816
Szénbányászati Min.	25.763	-	1,29o.938	18.536	29.715	43.8oo	1,4o8.752
Vegyipari és Energiaügyi Minisztérium	82.937	-	133.21o	12.oo7	2o.277	213.325	461.756
Könnyuipari Minisztérium	137.ooo	-	96o.5oo	19.1oo	64.9oo	91.9oo	1,2 3.4oo
Város- és Községgazdálkodási Minisztérium	812	-	21.211	14	29	32.532	54.598
Földmüvelésügyi Min.	28.982	1oo.391	-	3.789	7.254	153.311	293.727
Állami Gazdaságok Min.	2oo.532	614.21o	-	12.484	34.684	53.495	915.4o5
Országos Erdészeti Főigazg.	-	18.79o	-	8.12o	7.439	9.8oo	44.149
Belkereskedelmi Min.	13o.ooo	-	113.7oo	8.3oo	9.8oo	32.3oo	294.1oo
Külkereskedelmi Min.	9.ooo	-	2oo	2.814	1.135	-	13.149
Élelmiszeripari Min.	463.815	-	2o9.126	18.533	27.834	72.746	792.o54
Begyüjtési Minisztérium	55.3oo	-	88.116	3.438	4.672	16.8oo	168.326
Épitésügyi Minisztérium	-	47.4oo	-	18.9oo	31.3oo	14o.4oo	238.ooo
Közlekedés- és Postaügyi M.	7o.439	-	28.o2o	12.ooo	14.342	5.6oo	13o.4o1
Vizügyi Igazgatás	-	-	1.ooo	4.8oo	8.4oo	7oo	14.9oo
Vasuti Közlekedés	58.5oo	-	-	17.ooo	29.7oo	211.487	316.687
Vizügyi Főigazgatóság	-	2.4o5	-	435	529	1.8oo	5.169
Népmüvelési Minisztérium	1o.o76	6.965	3o.74o	1.315	2.718	17.435	69.249
Oktatásügyi Minisztérium	4.835	-	8.91o	45	318	452	14.56o
Egészségügyi Minisztérium	23.ooo	-	-	1.387	1.715	3.28o	29.382
Helyi vállalatok pénzellátása a tanácsok költségvetéséből	154.2oo	-	-	34.9oo	43.2oo	-	232.3oo
Együtt:	1,645.4o8[2]	799.oll[2]	3,776.74o	249 469	429.4o4	1,7oo.968	8,6o1.ooo

1/ Ebből alapitási és átszervezési költség 18o millió Ft, szövetkezeti vállalatok támogatása 67 millió Ft.

2/ A vállalati kiadások fejezetszinten nettó szerepelnek, ezért a mérlegben lévő népgazdasági szinten nettózott adatoktól eltérnek.

Egyéb gazdasági szervezetek és intézkedések összesen	1,650.938	716.323	2,367.261	1,474.373	835.746	2,310.119
Gazdasági ágazat összesen	22,733.450	1,957.024	24,690.474	19,304.164	1,843.786	21,147.950
Kulturális ágazat						
Óvodák	.	200.568	200.568	.	210.000	210.000
Alsófoku oktatás	3.045	997.959	1,001.004	.	1,043.195	1,043.195
Ipari tanulók oktatása	336.882	5.059	341.941	304.300	10.850	315.150
Középfoku oktatás	238.533	268.045	506.578	229.456	257.000	486.456
Felsőfoku oktatás	514.885	.	514.885	484.943	.	484.943
Tanfolyamok	150.245	13.308	163.553	67.919	21.930	89.849
Népmüvelési intézmények és feladatok	205.400	93.650	299.050	182.611	83.962	266.573
Müvészeti intézmények és feladatok	166.123	14.769	180.892	140.872	19.955	160.827
Tudományos kutatás	56.195	.	56.195	54.212	.	54.212
Sport és testnevelés	148.149	20.300	168.449	80.368	13.600	93.968
Kulturális céltámogatás	212.277	19.669	231.946	165.841	36.318	202.159
Kulturális ágazat összesen	2,031.734	1,633.327	3,665.061	1,710.522	1,696.810	3,407.332
Szociális ágazat						
Klinikák	198.935	.	198.935	205.775	.	205.775
Egyéb kórházak	210.532	749.354	959.886	193.710	792.966	986.676
Megelőző egészségügyi ellátás	66.082	400.242	466.324	69.104	414.528	483.632
Anya-, csecsemő- és gyermekvédelem	112.101	211.465	323.566	96.650	236.674	333.324
Közegészségügyi intézkedések	74.712	27.240	101.952	53.984	27.063	81.047
Szociális otthonok	15.532	133.486	149.018	17.759	148.162	165.921
Üdültetés	127.665	7.225	134.890	120.712	6.500	127.212
Szociális gondozás	15.299	37.188	52.487	17.700	32.685	50.385
Társadalombiztositás	4,042.656	.	4,042.656	4,490.560	.	4,490.560
Szociális ágazat összesen	4,863.514	1,566.200	6,429.714	5,265.954	1,658.578	6,924.532
Védelmi, rend- és jogbiztonsági ágazat						
Védelem	4,738.133	.	4,738.133	4,405.800	.	4,405.800
Jogbiztonság	113.793	.	113.793	120.521	.	120.521
Rendészet	1,763.406	48.200	1,811.606	1,869.374	42.300	1,911.674
Védelmi, rend- és jogbiztonsági ágazat összesen	6,615.332	48.200	6,663.532	6,395.695	42.300	6,437.995
Igazgatási ágazat						
Igazgatás	1,084.898	964.400	2,049.298	1,017.654	998.000	2,015.654
Igazgatási ágazat összesen	1,084.898	964.400	2,049.298	1,017.654	998.000	2,015.654
Pénzügyi lebonyolitások ágazata						
Államadósságok	1,151.179	.	1,151.179	1,816.984	.	1,816.984
Egyéb pénzügyi lebonyolitás	1,274.112	.	1,274.112	1,090.900	.	1,090.900
Tartalék és egyéb kiadás	661.878	.	661.878	3,260.000	.	3,260.000
Pénzügyi lebonyolitások ágazata összesen	3,087.169	.	3,087.169	6,167.884	.	6,167.884
Kiadások főösszege	40,416.097	6,169.151	46,585.248 ※	39,861.873	6,239.474	46,101.347 +

x/ Nem végleges adatok.

\+ A vállalati elszámolás adatai fejezetszinten nettó szerepelnek, ezért a mérlegben lévő népgazdasági szinten nettózott adatoktól eltérnek.

※ A + alattin kivül a főösszeg a mérlegtől az 1953. évi eredményromlás összegével /1,417.950 Ft/ és a kiegyenlitő kezelés egyenlegével /50.891/ tér el.

6.sz. melléklet

A költségvetési tárgyalások során függőben maradt vitás kérdések.

Fejezet	Központi	Helyi	Együtt
	millió forintban		
Költségvetési szervek.			
Népköztársaság Ügyészsége	1.-	-	1.-
Magyar Tudományos Akadémia	7.3	-	7.3
Központi Statisztikai Hivatal	1.5	-	1.5
Város- és Községgazdálkodási Min.	2o.-	19.9	39.9
Földmüvelésügyi Minisztérium	8o.5	-	8o.5
Belkereskedelmi Minisztérium	o.1	-	o.1
Külkereskedelmi Minisztérium	o.4	-	o.4
Épitésügyi Minisztérium	6.9	-	6.9
Közlekedés- és Postaügyi Min.	98.7	1.8	1oo.5
Országos Vizügyi Főigazgatóság	36.-	-	36.-
Népmüvelési Minisztérium	5.5	1.3	6.8
Oktatásügyi Minisztérium	3.8	5o.-	53.8
Egészségügyi Minisztérium	28.9	25.8	54.7
Összesen:	29o.6	98.8	389.4
Vállalati gazdálkodás.			
Város- és Községgazdálkodási Min.	-	41.8	41.8
Belkereskedelmi Minisztérium	1o1.-	11.-	112.-
Oktatásügyi Minisztérium	3.7	-	3.7
Összesen:	1o4.7	52.8	157.5

A jelentősebb függőtételek a következők:

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium igényeinek nagy része beruházási problémákkal kapcsolatos tételeket tartalmaz: a közutak fenntartására 84 millió Ft, a közuti hidakra 13.7 millió Ft.

Országos Vizügyi Főigazgatóság a vizügyi szolgálat szükségleteinek sokévi lemaradását lo év alatt kivánja behozni. A kulturmérnöki és belvizi szakágazaton jelentkező igény meghaladja a normál karbantartást és felujitást, ezért beruházási keret terhére kell biztositani.

Földmüvelésügyi Minisztérium a növényvédelmet az 1954.évhez viszonyitva 280%-ra kivánja fejleszteni, amely 7o millió Ft többletköltséget jelent a Pénzügyminisztérium által elfogadott fejlesztésen felül. Emellett a minisztérium az 1955. évi országos mezőgazdasági kiállitás megrendezésére 9 millió Ft-ot igényel.

Egészségügyi Minisztérium az élelmezési nyersanyagnormát /tüdőbeteg-, diétásélelmezés/ kivánja emelni /lo.5 millió Ft/. Figyelembe kell venni, hogy ez maga után vonná a többi élelmezésiszükségletek /általános kórházak, kollégiumok/ felemelését is. A közegészségügyi és járványügyi állomások üzemeltetésének 13 millió Ft-os többletköltségét az egyéb költségvetési előirányzatoknál kellett volna a tárcának megtakaritani.

Város- és Községgazdálkodási Minisztérium a lakásvásárlási keret engedélyezésre lo millió Ft többletet kér. További lo millió Ft-os igény jelentkezik azért, mert a minisztérium 1955-ben lakásleválasztás és visszaalakitás utján - az elmult évi 65o lakással szemben - 1.ooo lakás visszaalakitását tervezi. Az igy előálli tott lakás olcsóbb az ujonnan épitettnél. A helyi utak fenntartási többletigénye 17 millió Ft, melynek nagyobb része /12.4 millió Ft/ felujitási, kisebb része /4.6 millió Ft/ karbantartási költség. Ezeknek az előirányzatoknak a felhasználásában az elmult évek során - kivitelezői és anyagkapacitás hiányában - állandó lemaradás volt tapasztalható.

Magyar Tudományos Akadémia a kutatóintézeteknél elfekvő anyagkészletek mobilizálását nem vállalja megfelelő mértékben /3.5millió Ft/. Az aspiránsok, doktorok és kandidátusok számának tervezett növekedésével 2.3 millió Ft többletigény jelentkezik. Függőigényének további része kisebb tételekből adódik.

Építésügyi Minisztérium a város- és falurendezés tervezési költségei miatt 4.8 millió Ft-ot, a félüzemi kisérletek miatt 1 millió Ft-ot, a vállalati dolgozók jutalmazási alapjának emelése miatt o.8 millió Ft-ot igényel.

Belkereskedelmi Minisztérium vállalati függőigényének döntő része /lol millió Ft/ a zöldség-gyümölcs felvásárló kereskedelemnél jelentkezik. A szakma - amely 1955-től a SZÖVOSZ-hoz tartozik - a bruttó árrésnek a ténylegesnél nagyobb mértékü csökkenésével, indokolatlan forgalmi adókötelezettséggel és tulzott rendkivüli minőségi értékcsökkenéssel számolva 136 millió Ft veszteséget tervezett. Ebből mindössze 35 millió Ft fogadható el. A többletigény másik része /11 millió Ft/ a tanácsi vendéglátóiparnál jelentkezik kisebb forgalmi bevétel és árrés tervezése miatt, holott a forgalomnak az elmult évhez viszonyitva emelkednie kell. Az ebből eredő többletnyereség az esetleges árréscsökkenésből származó nyereségkiesést fedezi.

Az 1955. évi költségvetési zárólétszám kimutatása fejezetenkint.

Fejezet száma és megnevezése	Létszám fő
11 Országgyülés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa	43
12 Minisztertanács	4.18o
13 Népköztársaság Ügyészsége	1.941
14 Országos Testnevelési és Sportbizottság	635
15 Magyar Tudományos Akadémia	1.684
16 Országos Tervhivatal	1.147
17 Munkaerőtartalékok Hivatala	5.948
19 Központi Statisztikai Hivatal	1.675
2o Külügyminisztérium	1.ooo
21 Belügyminisztérium	373
23 Pénzügyminisztérium	1.1o5
24 Igazságügyminisztérium	4.olo
3o Kohó- és Gépipari Minisztérium	2.292
31 Középgépipar	875
32 Szénbányászati Minisztérium	1.765
33 Vegyipari és Energiaügyi Minisztérium	2.559
34 Könnyüipari Minisztérium	2.151
35 Város- és Községgazdálkodási Minisztérium	1.876
36 Földmüvelésügyi Minisztérium	15.315
37 Állami Gazdaságok Minisztériuma	751
38 Országos Erdészeti Főigazgatóság	532
39 Belkereskedelmi Minisztérium	1.292
4o Külkereskedelmi Minisztérium	1.4o3
41 Élelmiszeripari Minisztérium	2.151
42 Begyüjtési Minisztérium	9.726
44 Épitésügyi Minisztérium	1.991
46 Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	1.872
47 Postaigazgatás	626
48 Vasuti Közlekedés	484
49 Vizügyi Főigazgatóság	2.862
5o Népmüvelési Minisztérium	9.122
52 Oktatásügyi Minisztérium	83.62o
6o Egészségügyi Minisztérium	61.837
62 Általános Társadalombiztositás	2.875
64 Vasutas Társadalombiztositás	81
66 MÁV Központi Egészségügyi Hivatal	1.212
68 Üdültetés	1.537
7o Nyug- és egyéb ellátás	28o
Összesen:	234.828
Tanácsok V.B.	46.733
Együtt:	281.561

Megjegyzés: A tanácsi intézmények létszáma a felügyeletet gyakorló minisztérium létszámával együtt szerepel.

8.sz. melléklet

Helyi szervek kiadásai és bevételei megyénkint[x]

/Ezer forintban/

Megnevezés	Költségvetési szervek kiadásai	Saját bevételek
Baranya	176.468	17.642
Bács	259.998	25.741
Békés	247.828	29.642
Borsod	275.995	27.652
Csongrád	189.167	16.141
Fejér	172.56o	18.7o5
Győr	216.65o	2o.634
Hajdu	185.885	18.522
Heves	154.784	12.449
Komárom	145.21o	1o.962
Nógrád	128.67o	1o.44o
Pest	291.8o8	29.o76
Somogy	187.812	24.646
Szabolcs	251.181	21.846
Szolnok	225.768	23.2o3
Tolna	143.791	17.337
Vas	191.9o9	19.661
Veszprém	212.76o	22.45o
Zala	145.185	11.3o9
Megyei tanácsok összesen:	3,8o3.429	378.o58
Budapest	1,215.581	1o1.o83
Debrecen	53.5o8	5.169
Miskolc	56.787	3.789
Pécs	44.7o3	6.868
Szeged	57.426	3.442
Városi tanácsok összesen:	1,428.oo5	12o.351
Együtt:	5,231.434	498.4o9

x Az adatok nem foglalják magukban a beruházási kiadásokat és a tanácsi vállalatok költségvetési kapcsolatait.